

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrny džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mane
Njeh éł k h w a t a
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kie Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđželske kopjeno.

Budyschin

3. januara 1926

Bauzen

Čištčě a nakład Ssmolerjez knihčičiščětnje a kniharnje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.

Wulhadža kóždu sobotu a placzi bértlětnje 78 stotnych pjenježłow.

Nowe lěto.

My wěmy pak, so tym, kiž Boha lubuja, wščitke wězy
k lěpšemu křuža. List na Romskich 8, 28.

Stare lěto ke kónzej khwata. Sylwester tu je. Ssedžu
s mojimi lubnymi křójbnymi wó jstwie hromadže. Božo-
džěsczowny shtom so sažo křwěczi. Wjele njerěczi. Kóždnj
je we křwojich myšlach. Wutroba je nam bóle hnuta, hač
hewak. Je nam kaž we wokomitnjenjach džělenja. Sylwester
je hodžina džělenja. Džělimy so wot stareho lěta. Wjele
dopomnjeczow so we wutrobje sběha. Runje křjedz nozy swo-
ny saswonja. Do nózneje čiščiny jich synki čim móznischo
křincža. Wščitkim, wščitkim, kotřichž hiščěze spar wopřih-
jał njeje, čzedža se křwojim křwjatocznym swonjenjom pra-
jicž: Džakujcže so Bohu! Spominajcže na Boha! Wrócžeze
so k Bohu! Pntajcže, shtož je horjekach! Njeje Bóh wam
dał strowosć a wšchědny křlěb sa jene žyle lěto? Njeje wam
dał měr do domu a žohnowanje sa džěłto a radoščě do wutro-
by? Njeje wam křynik snutskownu móz ducha a dusche a
hnadnje wam přehpomał přehes čžežke, stytne čžakny? Kaž
wjekele khwalenje a wystanje křincži do nózneje čiščiny
swonow swonjenje. S dobom so jich synk shubi. Swonny mjel-
cža, ale jenož khwilku. Mykly w čžichich wokomitnjenjach
khwatata tam a křem. Wšchěch křwojich lubnych sažo widžu,
tu w čžaknym žiwjenju wjazny njejku. Strowju w duchu lu-
beho nana. Kaž je naž lubowak. Kaž je sa čžak a wěcžnosć
derje s nami mēnik! Wšchěd křobu nētk w čžichej nozy sažo wi-
džu lubu křwěrnju macž. Zeje žiwjenje bē próža a modlitwa,
kaž dołho tu bē. Widžu stytnejenej jeje ruzny. Zeje lube wóčžo
sažo na mnje hlada, ale je jažnosć w nim, kaž na tutym křwě-

če njeje. Kaž sprózne džěcžo wjeczor čžišche wužnje, tak je
wot naž domoj schła. Swonny sažo swonja. Na božodžěsczownym
shtomje křwěczi hašchecž pócžnu. Pntam sa křwětkom, kiž nje-
hažnje. Tu jo namakam w křlowje, kiž je sa nowe lěto nam
date: „My wěmy pak, so tym, kiž Boha lubuja, wščitke wězy
k lěpšemu křuža!“

Schpruch je snaty. Jako džěczi křmy jón wuknyli. Na
paczerjach křmy křebi jón rozpominali. My wěmy! Kajka
wězo a wěstosć w tutym křlowje leži. My wěmy! W našchim
čžakny je hušto tež najwěcžishe w lutnych dwělowanjach nje-
wěšte. Je wěrnno, shtož Bože křlowo wucži abo njeje wěrnno?
Je wěrnno, so je Jesuž Křhřstuž Boži křyn wot Wótza we wěcž-
nosći porodženy, abo njeje wěrnno? We wšchěm jich wjele
mjes nami křhabka. Nicžo dwělowarjam našcheho wěrnju liw-
keho čžaka wjazny wěšte njeje. Do tuteje srudneje nje wěstosće
křincži Pawołowe křlowo: My wěmy! Tu je wěstosć. Tež
njeje nje wěra, ale křynna, wjekele, trošhtna wěra!

Wščitke wězy! Tež styt, rudjenje, přehesćěhanje
nam k lěpšemu křuži? Tež křhorosć a domachpntanje? Haj,
křlónčžo Božeje lubosće nam křwěczi, hdnž Boža schčedriwa
ruka naž žohnuje, hdnž wona naž po pucžach miłosće a do-
brotny wjedže, to nam žyle wěcže dyrbjało stajnje k lěpšemu
křužicž, ale hdnž wšchě semške sepjery so nam roslamaju, wšchě
nadžije so nam snicža, najlubšchi čžłowjek nam mřeje, sahe,
hušto tak jara sahe wěryazny nan wot křwojich lubnych křrotkow
so džělicž dyrbi, je móžno, so nam wšcho to k lěpšemu křuži?
Shtó je to křlowo prajik a do lista na Romskich pižak? Žapo-
shtok Pawoł. Je wón lohke žiwjenje mēk? Njeje wón čžerpik
pod hłodom a lacžnosću? Njeje wón shonik čžłowjesku křosć

a hidu? Njeje wón bity na cžele a pschescžehany na duschi? Njeje jeho žiwjenje martrowne žiwjenje bylo? A tola runje wón wyska: Wschitto wězy nam k lěpschemu služu.

Nicžo nam njejmě škodžicž. Wschitto dyrbi nam žohnowanje s wyšoka pschinjesč. Wšcho, šchož šhonimy, cžehož šo wješelimy, wo cžož płaťamy w šwójbe a domje, wšcho, šchož nam šo stanje, šchož našim lubym šo stanje, wschitto, wschitto nam k lěpschemu služu. Wšcho, pod cžimž našch lud cžerpi, wšcha šurokwošč našchich njepscheczelow, wšcha nusa a šhudoba našchego šrudneho cžaja, wschitto, wschitto šchescžijanaj jenož k lěpschemu služu. Wšcho, šchož Bóh na naš dopuschcži, šchož cžłowjelojo nam cžinja, wšcho cžje nam pomhacž, njech je wješele abo šrudoba, žohnowanje abo domachpntanje, lubošč abo hida, so k Bohu šo wobrocžimy, jeho po wěrje šapšchimnjemy, s nim našch pucž džemy, po jeho šasnjach cžinimy, jeho šwjatu wolu dopjelnimy, jemu služimy, jemu šo podamy, wot šwětnego šo wuřwobodžimy a Boha šo božimy, jeho šubujemy, jemu šo dowěrimy wyšchche wšchego. Wschitto k lěpschemu! Wotewčimy šebi šтары testament! Kať bu Josef bity, pschescžehany. Njewinowaty leži w jasťwje. Na kať zyle špodžiwne wachnje je jemu tola kóžde Bože wjedzenje k lěpschemu služu! A Pawoł? Cžejšo šhorny abo špřytany wón je. Sažo a sažo wón nutrnje Boha prošy, šo by tuto cžerpcjenje abo špřytowanie jemu šo wotewsaťo. Wón dyrbi jo šnjescž a hlaj! Pschczo šylnišchi wo šwojej wěrje a šcžerpliwišchi pod šchizom wón bu. Wschitto k lěpschemu! Jeho hidžerjo jeho s jeneho měštna na druge honja. Nihdže wón mēra njenamaťa. Cžehodla? Kať džiwne a potajne šu Bože pucže! A tola, njebě tuto pschescžehanje žohnowanje? Šidžerjo Šhryštušowego ewangelija dyrbjachy k tomu pomhacž, šo bu šbožna powěšč wo Šhryštušu psches kraje a morja njebena. Wschitto k lěpschemu! W jasťwach leži Pawoł. Runje w jasťwach s džělom wobcžezeny japoščtoť šhwile namaťa, šwoje listy pišacž, kiž šu nam a zylému šchescžijanštwu s njewurjekliwym žohnowanjom. Na Wartburgškim hrodze je Luther jaty. Cžehodla? Šo by šhwile namaťať ša pschczoženje biblije. Wschitto k lěpschemu! To je šawěščje wěrno!

Šchož cžini Bóh, wšcho dobre je. Jeho pucže šu nam hušto potajene, ale šu tola prawe a šwjate a mudre a šbožne. Tuž porucžimy šo Bohu. Dowěrmy šo jemu. Bjērmy wschitto s ruki našchego Wótza. Lubujmy jeho. Wodcžičimy šo jeho šwjatej, dobrej woli a tón, kiž je hacž dotal naš džiwne a tola tať hnadnje wodžik, budže dale s nami w nowym, kať w šarym lěcže!

A tola žohnowane hody.

(Škónčjenje)

„Gonsufo! Šimsango!“ to bě nan, kotryž woľasťhe. Wješkoľaj škocžišťaj hólzaj do domu. Ow bēda! Šuřnyza ležesťhe tam hižo w forbje. A pódla štejesťhe druhi forb s kjesťkami ša šadjenje, s hornom ša cžaj a s druhimi wězami ša tajke šwjedžensťhe woprowanje.

„Šnydom ponješťaj,“ tať reťasťhe nanowa pschikašnja, „huřnyzu do doma duchow! Tam ju ducham postajitaj! Tutom budžetaj šadžicž a woheňske wězy palicž, šo bychmy w nowym lěcže šbože měli!“

Hólzaj šo njehibnyšťaj.

„Nó, budže to škoro!“ šawoľa nan. „Čžemy pjećēn hišćcže dženzja jěšč!“

Šimsang wotmolwi: „Nano, mój to njemóžemoj cžinicž, mój...!“

„Šcho, wój njechataj mi wjazny pošľuchacž?“ šawoľa

A nowemu lětu 1926.

Šľošč: Budž šhwaltba Bohu šamemu zc.

A nam lube nowe lěto dže, hdyž stare nam šo minje. Tuž kóždy ruzy radoštnje a wutrobu nēt šbēhnje tam k lubom' Bohu na njebju, tež jeho Ššynej lubemu a jeho šwjatom' Duchej.

Bóh Wótž je Ššyna pópłať k nam
Bóh Ššyn šo ša naš poda,
Bóh šwjatu Duch to šjewi nam,
— tať Bóh nam šhudym woda
a troščtuje naš psches šľowo,
kiž nam je krate wopiřmo,
šo nad nami šo šmili.

Ša šľowo s wotšasanjom my,
kiž cžišťej w kraju mamy,
ša mēr a dobre wustawy
džak, Božo, tebi damy.
A dale porucžujemy
wšchē wustawy cži, kónuj ty
to nowe lěto s hnadu!

Budž cži dže, Šnjescj lubemu,
nēt cžescž a šhwaltba data;
njech njepscheczelej kóždemu
móz nad nami je wšata!
Daj, Šesu, dobre lěto nam,
naš štowaršch jónu k jandželam!
Tam šhwaltimy cže rjenje. —

Šhriakus Ššneeğaš, 1546—1597; — šč. „Šhřčtat“ (w „Šionškich šľ.“ I. cžo 48), — formalnje a po originalu trochu wuporjedžik M. U.

nan rosňjemdřeny. „To by hišćcže lěpje bylo. Nētkle hnydom bēžitaj abo — ja waju šaražu! — A wot huřnyzy njedostanjetaj ani koscžicžki!“

Ow, a tola bē nowolētna huřnyza pjećēn najwjetšchewješele zylého lēta!

„Nano!“

Tutón pať pošbēže piascž a pohladny tať na Šimsanga, šo tutón hnydom ša šhwaltu s forbomaj pschimašťhe a ju na ramjeni wša. Nan štorcži kóždeho hišćcže s piascžu do rjebľow a šuny jeju s durjemi won.

Kať škóštnikaj cžehnješťaj po hařny dele. Božo, šcho šapocžecž! Njeje ha žaneho wupucža, žaneje pomozy! Šrudny krocžesťhe Gonsuf ša bratrom; psched šobu njewidžesťhe nicžo, šhiba nowe šaprēcže, nowu pscheradu! Ale, wón bē šabyl, šo bratr pscheklepany hólz! Wnyšlicžka bē jemu pschipadťa a jemu wšchu šrudobu šacžerika. Nimalē wješkoľy štaji forbaj psched domom duchow na šemju, do doma pať njesastupi. Šowočžini wēľo jeneho forba; w tutym bē pēknje brunjena pjećēn; hnydom jón šažo šawodžē. Wocžini wēľo drugeho a wša s njeho te wšchelake wězy ša wohnjoštroj, kotrež dyrbjesťhe šapalicž a tyňny je do šaka; tohorunja wša tež kjesťki ša šadjenje, rošľama je na pošojny a rosňjeta je na pucž. Šorb šažo šawodžewšchi, cžakašťhe s bratrom nēkotre mjensťhiny pschi durjach domu. Kaťke šbožo to, šo runje nišťón njepšchińdže! — Na to wša šažo forbaj, nētk wo nēššto lóžičej, s kwaltu psches ramjeni, a tať krocžesťtaj pomakťu dom, hdyžē šaršťhej njescžerpliwje na šwjedžensťku pjećēn cžakašťtaj a hnydom, nicžo dale šo njeprašhawšchi, šapocžesťtaj jěšč. —

Šažo hody! Domoródna šchescžijanška woľada šwjecži. Božu nóž. Móznje kľincža hodowne šhērľusťhe k njebjēkam. Wutrobny šo raduja, wóčľka šo blyšćcža. Šody, hody šažo,

to je myšl kóždeho a wutroba je polna žedženja sa Jesuškóžde-
czatkóm.

Najmóznichó a najwješelschó mjes spěwarjemi spěwataj
bratraj Gonfuk a Dimsang. Zeju wutroba wě a šo w tym
raduje, so je šo tuto džěcžo tež sa njeju narodžilo, so mataj
tež wonaj džěl na hodownym bohatswje a žohnowanju.
Buschtaj tola wobaj w šwjatej kšeczenizy kšesczjanaj.

A tam dale pšchi scženje stejitaj dwejo, mužski a žónska:
Gonfukowny nan a mloda žona. S jeju wóczkow rěczy žedženje
po tym, tež tak šo šobu radowacž móž. A nan běšhe hižo
pola šararja, so by šo sa roswucžowanje samolwik a tež pšchi-
chodnu džowfu; mandželsta je domach woštawa; sawoštawa
tež hewaš hišcže domach w póhanškim wašchnju a w dotal-
nych czinkach. Ale, tak myšli šebi mandželsti, hdnž my
wšhitzy w nowej wěrje, njewoštanje wona šama w starej a
pšchindže tež. —

To nětk wěmy, cžehodla bratraj tak s zylkej wutrobu spě-
wataj: „Cžescž budž Bohu we wyškofsczi a měr na semi a
człowjekam dobre spodobanje!“ Kaš zyle, zyle hinaš to lětka
hodny hacž Ioni! A tola hišcže hodny po wšchem rudženju a
tjšchenju myšli šebi Gonfuk, špominajo na šebje, a tam
š scženje hladajo, hdnž stejitaj nan a mandželsta šepnje:
Tež hišcže hodny, šwětlo je hižo šelhadžako!“ A šo dopom-
niwšchi na macž, scžele nutrne šdychnječžko š njebeškam:
Knježe Božo, špožčž, šo tež pola macžerje tola hišcže hodny!

Bombaj Bóh wam do noweho léta 1926!

Hodowne šwony šu došlincžate, staremu létej 1925 šu
došwonike, nowemu létej 1926 šašwonike! Nowo léto džěnka!
So bychmy š tomu tež wšhitzy wjedželi: Bóh tón Knjes tež
š nami džěnka! To by tak někotremu pomhašo w štaroscžach
a nušach, w bojosčach a dwělach!

Šny šebi ty tohole zyle wědomny: „Bóh tón Knjes tež
džěnka š nami!“? To rěka, wón je byš nad nami hacž šem.
A tola šašo rěka pruhowacž, czinicž šlicžbowanje a šo kacž
pšched Bohom wšcheho, šchtož bě njedobre w štarym léče, a
šo džakowacž, šo Bóh tón Knjes mje tola pšchi wšchem tym
hacž šem šdzeržak a mi tola hišcže hacž šem pomhaš. —
Bóh tón Knjes hacž džěnka nad nami! To rěka dale, džěnka
šameho šo pšcheměnicž še štareho do noweho, šo do Božeje
šklušbnj šajicž, šo Bohu š nowa dacž a dowěricž. A tomu
šklušcha pak modlenje a prošhenje! Tuž budž to přenje džěnka,
šo šo modliš, a šo pšchi tym š džakowanjom šjednocžišč
próštwu, a to próštwu ša to wobnowjenje w tebi a próštwu ša
nowe léto. W nim budžemy najnušnišchó trjebacž Božu po-
moz, wono pšchinješny ludej a jenotliwemu tajšeho došcž,
šchtož nušuje a czěri š štyškapošnym modlitwam. Štyškapošne
modlitwy šu pak hušto došcž šakomdžene modlitwy, to rěka,
modlitwy, šotrež nětk w štyšku dnyrbišč spěwacž, dofelž přjedny
šy šapomniš, š Bohu šo modlicž a jeho wo pomoz a žohnowa-
nje prošncž. A na tajke škomdženja špominacž, budže naš tu-
to nowe léto nušowacž. Tuž hladajmy šo, šo džěnka hižo
šašo nowe škomdženje nješawinujemy!

Ale pšchi wšchem štruchwym woštawa tola to tamne tež:
Bóh tón Knjes je šmilny tomu, šotryž pšchindže š njemu še
roškatej a š ponižnej wutrobu a š wěrynym modlenjom. Taj-
šemu wón tež pomha. Tuž budžmy tajzy! Pšchetož bjes
Božeje pomozny ani znyš wulki lud ničžo nješamóže, ani tež
jenotliwy!

Hdnž Wam pšchowošamy do noweho léta: „Pomhaj
Bóh Wam w nowym léče 1926!“ šměje tuto pšhecže — Kaž

kóžde druge — ša Was jeno žohnowanje a wuspěcha, hdnž wy
šo dowěricže Božeje pomozny š wutrobnej wěru. To wopomny
wšhitzy, ščž dostawachmy pšhecža nětkle š nowemu létej, šo
njebychmy je podarmo brali! Tole je tón jedyn brach, na
šotrymž wjele człowjekow hižo nowe léto šhori. Tón drugi
je tón, šo drje wjele tak mjenowaných šbožopšhecžow nowo
léto wuprajeja, pišaja, ale pak š nimi nješjednocža tu wěrja-
zu próštwu š Bohu, š šotrehož tola wšhitko „šbožo“, wšhitko
wěrne šbožo je. Šny ty to džěnka štrowe nowe léto nastupiš,
nješhorjo na tutymaj šhoroscžomaj? Bóh daj, šo je to „štro-
we nowe léto!“

Hdnž wono to je, potom derje tebi. Potom tež to zyle
nowe léto štrowe, potom pomha tebi Bóh tón Knjes a bohacže
šo dopjelnjeja noweho léta pšhecža. Pšchi wšchem cžěškim,
šrudnym a šrudžazym potom to nowe léto tola hišcže ša te-
bje žohnowane léto! Tak pomhaj Wam wšchem Bóh tón
Knjes do noweho léta!

Porschizy.

(Štónčenje.)

We wójnje 1813 wotpalena zyrkej šo w létach 1814 hacž
1816 pšches woporniwoscž wožadnych šašo natwari. Šso wě,
šo njebě móžno, nutska wšcho tak rjenje wuhotowacž, kaž
by šo to w lěpšich wobštejnosčach štašo, ale to najwajnišche
wšcho šo wuhotowasche. Nowe šwony w léče 1815 doštachu.
ščž wožadže hacž do 23. julija 1917 šklušachu, hdnž wójnny dla
šo wotedachu. Napišmo najwjetšcheho šwona pošasa, šo je šo
pošdžišchó pšhelecž dnyrbjak; rěkasche: „Diee im Jahre 1815 ge-
gossene und am 22. Dezember 1853 gesprungene Glocke wurde
auf Anordnung des Kollator Herrn David Moritz Anton
von Döring, Hauptmann von der Armee, auf Porschwitz, um-
gegossen von Friedrich Gruhl in Kleinwelka 1854.“ Na dru-
him šoku stejesch: „Cžescž budž Bohu w tej wyškofsczi.
Pfarrer H. A. Krüger, Kirchschullehrer E. C. Rothenburg,
Kirchväter A. Mittasch und J. Hettmann.“ — Napišmo šre-
njeho šwona bě: „So wie der Klang im Ohr vergehet, der
mächtig tönend ihr entschallt, so lehre sie, daß nichts bestehet,
daß alles Irdische verhallt.“ Na druhim šoku stejesch: „Nach
Zerschmelzung der drei Glocken bei dem Brande der Kirche
von Porschwitz in der Schlacht am 21. May 1813, wurden
dieselben neugegossen von Friedrich Gruhl in Kleinwelka
1815.“ Napišmo maleho šwona bě: „Ernst begleiten ihre
Trauerschläge einen Wandrer auf dem letzten Wege. Ge-
gossen von Friedrich Gruhl in Kleinwelke 1815.“ — Tež
byrgle došta hižo 1815 natwarjena zyrkej. Drje běchu štare
š léta 1695, ščž wjazny w Budyšskej Šětrowskej zyrkwi nje-
trjebachu a darmo našchey wožadže darichu, ale tola hišcže
hacž do 1859 našchemu Božemu domej derje šklušachu. We
tutym léče šo nětcžišche byrgle ša 1150 tolerjow šupichu. We
léče 1840 doštachu šubje a šawki rjane běše wobarbjenje,
tak šo bě nětko wšcho šwjatocžne w Božim domje.

Wulka šwětowa wójna 1914—1918 kaž druge tež našchu
zyrkej potrjehi. Pšchcžele a šwony dnyrbjachu šo 1917 wote-
dacž, ale woporniwoscž wožadny 1919 nowe pišcžele a 1920
nowe mjedžane šwony wobštara. Napišmo wulkeho šwona
rěka: „Die in der Schlacht am 21. Mai 1813 beim Brande der
Kirche zerschmolzenen und 1815 neuerstandenen Glocken wur-
den in Kriege 1917 abgeliefert und durch die Opferwilligkeit
der Gemeinde 1919 neu gegossen.“ Na drugej štronje stej:
„Cžescž budž Bohu we wyškofsczi! — O Land, Land, Land
höre des Herrn Wort.“ — Napišmo šreńneho šwona rěka:
„Lasset euch verjöhnen mit Gott! — Šójcže, pšchetož wšhitko

je hotowe! Gegossen von Franz Schilling Söhne in Apolda.“ — Na małym swonje steji: „Se hišćeje druhi šabatny wot-poczińk wostajeny Božemu ludu. Darjeny wot Gudez šwójby w Rumšizach.“

Rusa wójny šobu pščinježe, so 1916 sa wjeczorne po-božnosće milinu do Božeho doma kšascz dachny, dokełž šwězny kupicz bě pšchedrohe.

Šhtož žyrtwinski žiwjenje nastupa, móžemy rjez, so je w Porschiškej wožadze pšchezo jara mózne było. Reformazija je hižo po šdaczu 1530 našču wožadu pšchimnyła. Eswěrní dušepastryjo šu šo sa žiwu wěru wožadnych štarali. Njeh-jenož někotři šo pomjenuja:

Gregorius Martini. Wón bě w czežkim cžažu 30-lětneje wójny š fararjom a je přeni hornjołužiski farač, kiž Šserbam w maczeršćezinje Bože šłowo czišćezane pošćiczi. Drje bě 1597 jako přenju hornjołužisku šerbštu knihu Worjeh, farač w Šodžiju, mały Lutherowy katechismus czišćezecz dał, ale Martini pšcheloži š biblije do šerbšteje rěče. Napišmo jeho knižki rěka: „Die sieben Buß Psalmen des königlichen Propheten Davids. Wendisch und Deutsch zum Druck fertig und zugerichtet Durch Gregorium Martini Lobavienzen, an jetzo Pfarrherrn zu Burschwitz. Gedruckt zu Budissin durch Nicolaum Zipsen Anno 1627.“ Wón čyž-šče tež hišćeje dalsche knihe wudacz, ale wumrje 1632 w mło-dnyh lětach.

Zacharias Bierling bě 1653—1695 š fararjom we Porschižach. Jeho šmjertny pomnik móžesč hišćeje dženkša w žyrtwinski murji pšchi durjach napšhecziwo šchuli widžecz. Wón šwoju nahladnosć na to wažesche, šerbšćezinu š něm-škimi piškami napišacz a wuda 1689 eine „Wendische Schreib- und Lese-Lehr“. Jeho knižka tajki šaczišćez na jeho cžaž čžini, šo šo po tym šerbški prawopišk pšcheměni a škoro runje tajki wosta hacz do našeho cžaža.

Christoph Schlenker, 1718—1728 š fararjom. Pod nim šo žyrtwe 1719—22 kaž tež šchula 1726 padawosće dla š nowa natwarisčteje. Wón wuda 1722 wukładženy šerbški katechismus š napišmom: „Der kurzgefaßte kleinere und der kurzgefaßte größere Himmelsweg, deutsch und wendisch.“ Jeho rjany pomnik steji pšchi šastupnych durjach na šchulškej štronje.

Jan Bjedrich Mitške, 1799—1825 š fararjom. Pod nim wotpali šo žyrtwe 1813 a š nowa natwari 1814—19. Jeho pomnik — tafla — leži na jeho rowje šrijedž štareho pohrjebnišćezja w blišćosći wulkeho pomnika jeho šyna, kiž bě tež (1827—1839) š fararjom w Porschižach.

Hendrich Gusta Krüger, 1840—1858 š fararjom, pšcheložer šerbških šherlušchow a dobrny šnajer šerbških špě-wašskich.

Hermann Julius Trautmann, 1858—1886, pošny ryczeršćezje šmžlenosće.

Arnošt Kurt Krügar, 1880—1914, muž šłubožeje pobožnosće a wěry.

Žyrtwe a štat.

Ša němški lud běču tute hodny šrudne hodny. Niz, šo by-čhu šo š hodam a š jich wjele nadžiji wobštejnosće w kraju pošpšhike, ně pohubjeišćichu šo a šnicžichu tał někotremu hodowne wješelenje. 15. oktobra mějachny 298 000 dželonje-mějerjow, 1. novembra 363 000, 15. novembra 470 000. A tał to pošćupowašče dale. Nimo toho jich telko a telko jenož někotre dny džěka. WBarlinje je šo licžba dželonjemějerjow w druhim tydženju dezembra wot 119 000 na 141 000 powy-

šchila. — Dalsche šnamjo pohubjeišćenja šu konkuršy. Ja-nuara 1924 běchu jich 290 w Němškej, novembra 1925 pał 1344! To je šrudne a šhudobne wobradženje š hodam a hu-bjenny wuhlad do noweho lěta! Hacž pał tole jich wjazny pohnu, šo čžim bóle štaracz wo tón najwjetšči hodowny dar, wo to Bože džěcžo šame, a šo š nim nutrišcho modlicz š Bo-žu a prošnyč wo šmilnosć, pomoz, žohnowanje? —

Ružowška šapocznye, kaž šo šda, š nowa žyrtwe pšchesczě-hacz. Po najnowšćich powješčezach je Šowjetška wyschnosć 50 biskopow, kotřiž běchu na žyrtwinski šhromadžišnu do Moskawy pšchisšli, šajala. Bjes džiwa, šo je to mjes prawo-wěrnym ludom njeměr šbudžiko.

Wšchelle š bliška a š daloka.

„Pomhaj Bóh“ čže tež w nowym lěče 1926 rad do šerbških domow a šwójbow pšchihadžecz, šrowjo š pěčnym šerbškim pošćrowom. Tuž šu wšchitžny Šserbjo wutrobnje prošeni, šebi šopjeńko porjadnje wobštaracz a tež druhich napo-minacz, šo bychu šebi jo škasali. Mjes druhim pščinješemy dale štawišny našćich šerbških wožadow, kaž šmny to w štarym lěče šapoczeli; po škónženju něškle wosjewjeneho powje-dancžta pšchidže šažo jene wot Šhryštiny Rogoweje, kotrejež powjedancžny: „Wotroczi“ a „Bjes Boha na šwěcže“ štej šo jara špodobatej; — tutej doštanjecze w Šsmolerjež knihařni ša tuni pjenjes tež jako pěčnej knižny. — Tuž tał čžemy „Pomhaj Bóh“ do noweho lěta hič a Bóh pomhaj nam wišćem w nowym lěče, šo by šo nam tež tuta šlužba ludej š njedželškim šopjeńkom šlužicž, derje radžika, Šserbam š žoh-nowanju, Bohu š čžesći a Bóh pomhaj Wam wišćem, šo byšćezje měli žohnowane nowe lěto!

W Šrankfurče wobšamšnychu šastupješćtwa krajneje žyrtwe wo pšchewšaczu nownyh špěwašskich. To naž w šerb-ških wožadach wošebje šajimuje, dokełž džěkamny na nowym wudawku šerbških špěwašskich. Šhromadžišna pošćaji, šo šo nješmędža dotalne Šrankfurtške špěwašške, kotrychž pošćledni wudawš je nimale rospšchedatny, š nowa nakładowacz, šo ma-ja šo ša tute te tał mjenowane wukrajne špěwašške — Aus-landsgefängbuch — pšchijecz. Tute wot ewangelišeho wu-bjerka žyrtwujow wudate špěwašške maja 342 šherlušchow a šu hižo wot někotrych krajnych žyrtwujow pšchijate. W nownyh špěwašskich dnyrbja wone tón přeni džěl tworicž; š tutomu pšchidaja šo w druhim džěle na 150—200 dalšćich šherlu-šchow, mjes nimi tež nabožne ludowe špěwy. Wudacze dnyrbi šo tał špěchowacz, šo šu špěwašške š 1. adventej noweho lěta 1926 hotowe. To je wěšo tam mjenje wobčezne džěko, hacž pola naž Šserbow; pšchewošmu tola hnydom dvě šćezinje špěwašskich hotowej, trjebaja šo jenož ša 150 abo 200 nadrob-nišcho pošćaracz. Špěchowacz pał dnyrbja tež Šserbjo wudawš nownyh špěwašskich, šewak mohło to se ššćkodu byč abo šamo pšchepošdže.

Wišćowanje:

Knježa duchowni šu prošeni, šo bychu wožadne roš-prawy wo šaridženy lěče 1925 ša Pomhaj Bóh bórny podali, šo bychu šo porjadu wosjewjecz mohle. Nadžijamy šo, šo šo žana wožada njewušamšnje! Dopišny šo njeh mi abo do czišćezernje podawaja!

K. w Š. W. ša 1. po Š. (šwjedžen šjewjenja). — T. we B. ša 2. po Š. —

Šamokwitny redaktor farač Wyrzacž w Rožaczizach.